УДК 616. 314-77-083 : 615. 462
© Девдера О.І., 2011

АНАЛІЗ ГІГІЄНІЧНОГО СТАНУ ЗУБНИХ ЗНІМНИХ ПЛАСТИНОЧНИХ ПРОТЕЗІВ ВИГОТОВЛЕНИХ ІЗ АКРИЛОВИХ ПЛАСТМАС ПРИ РІЗНИХ ТЕРМІНАХ ТА ЗАСОБАХ КОРИСТУВАННЯ НИМИ

Девдера О.І.

ДЗ „Луганський державний медичний університет”

Регулярний гігієнічний догляд за знімними зубними протезами є обов’язковою умовою для запобігання ускладнень при їх користуванні [1,6,7].

Однак, проблема підтримки знімних зубних протезів в гігієнічному стані на протязі користування ними не вирішена в повній мірі до цього часу [2,3,11].

Дослідження по покращенню гігієнічного стану знімних протезів на сучасному рівні ведеться в трьох напрямках:

1. Удосконалення матеріалів, що застосовуються в клініці, і використання різних добавок в традиційні пластмаси для покращення їх фізико-хімічних, антибактеріальних і інших властивостей [4,5,9,12].
2. Розробка та впровадження нових дезинфікуючих засобів і способи їх очищення [8].
3. Удосконалення засобів гігієнічної обробки протезів механічним способом [7].

Незважаючи на низку запропонованих засобів та методів по догляду за протезами ці мероприємства не достатні для знаходження знімних протезів в задовільному гігієнічному стані, так як зубні відкладення залишаються на протезах і служать хорошим плацдармом для адгезії і в подальшому для росту мікроорганізмів [11].

З цією метою нами проведений аналіз ефективності гігієнічних засобів, що пропонується для покращення гігієнічного стану зубних знімних протезів та вивчення їх індексу гігієни у протезоносіїв через 7 діб, 30 діб та 2 і 6 років користування ними.

Матеріали та методи дослідження. Нами досліджено 81 знімний протез у 52 пацієнтів серед яких було 28 жінок та 24 чоловіка. Вік пацієнтів 48-65 років. Термін користування протезами 2 та 6 років, які регулярно проводили догляд за протезами і застосовували зубні пасти та мило. Ці ж пацієнти на добровільних началах пацієнти були розділені на дві групи по запропонованому виду очищаючої речовини. Перед початком клінічних спостережень старі протези ретельно полірувались, а в інших випадках виготовлялись нові. Огляд проводився через 7, 30 діб. Першій групі рекомендували використовувати очищаючий комерційний засіб „ЛакалутДент”, другій групі рекомендували використовувати 2% аніонактивний водний розчин лауритсульфату натрію. Контроль гігієнічного стану протезу проводили за допомогою Індекса гігієни Н.І. Бернадцької (1999) [13].

Результати дослідження. При огляді знімних протезів у пацієнтів, які регулярно проводять догляд за протезами і застосовували для очищення зубних протезів зубні пасти, туалетне мило зі слів пацієнтів індекс гігієни в середньому складав 0,4±0,05%. При терміні користування протезами 2 роки. При користування знімними протезами у цих же пацієнтів через 6 років гігієнічний індекс склав 5,8±1,3. Необхідно відмітити, що в окремих випадках через 6 років на цих протезах була виявлена пігментація та покриття їх м’яким нальотом.

Таким чином, отримані результати свідчать, що із збільшенням терміну користування протезами їх гігієнічний стан значно погіршується, не дивлячись на те, що пацієнти проводили регулярний догляд за протезами.

Порівнюючи гігієнічні показники у пацієнтів двох груп, що застосовували запропоновані різні засоби очищуючих речовин виявили їх суттєві відмінності (таблиця 1).

Таблиця 1. Результати гігієнічного очищення протезу при застосуванні різних засобів очищуючих речовин

№ п/п	Очищуюча речовина / Кількість пацієнтів	Термін спостережень	
		7 діб	30 діб
1.	ЛакалутДент (arcam GmbH, Оберкарх) (26)	0,19±0,04	0,27±0,02
2.	2% аніонактивний водний розчин Лаурітсульфат натрію (26)	0,20±0,05	0,21±0,03

При регулярному використанні очищаючого комерційного засобу „ЛакалутДент” (arcam Gmb.H.Оберкарх, Німеччина) на 7 добу щільних зубних відкладень не виявлено, однак у 3 пацієнтів на внутрішній поверхні протезу утворився м’який слизький наліт. Гігієнічний індекс у цієї групи пацієнтів визначався в межах, 0,19±0,04. При застосуванні 2% аніонактивного водного розчину лауритсульфат натрію гігієнічний індекс склав 0,20±0,05.

На 30 добу спостереження пацієнтів, які користувались розчином „ЛакалутДент” (arcam Gmb.H.Оберкарх, Німеччина) у 5 хворих на протезах відмічено щільний пігментований наліт, який вдалося зняти лише за рахунок механічної очистки, тобто методом полірування, гігієнічний індекс збільшився і становив 0,27±0,02. При застосуванні 2% аніонактивного водного розчину

лауритсульфат натрію на 30 добу гігієнічний індекс складав 0,21±0,03. Виявлений пігментований наліт, що відмічався у 3 пацієнтів був м'який і легко видалявся щіткою.

Таким чином, отримані результати свідчать про значний дезадгезивний ефект 2% аніонактивного водного розчину лауритсульфат натрію порівнюючи з комерційним засобом „ЛакалутДент" (arcam Gmb.H.Оберкарх, Німеччина).

ЛІТЕРАТУРА:

1. **Рожко М.М.** Ортопедична стоматологія / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько – Підручник/Київ: Книга плюс, 2003.- 565с.
2. **Edgerton M.** Characterization of acquired denture pellicle from healthy and stomatitis patients / M. Edgerton, M.I. Levine // J. of Prosthetic Dentistry. – 1992.- Vol.68 (4).-P.683-691.
3. **Лабунец В.А.** Методы подготовки тканей протезного ложа к протезированию съемными пластиночными протезами / В.А. Лабунец, И.Е. Морозов, В.В. Новицкий [та ін.] // Вестник стоматологии.- 2000.-№1.-С. 62-64.
4. **Кузнецов В.В.** Залежність стану мікрофлори порожнини рота при користуванні знімними протезами від технології їх виготовлення / ВВ. Кузнецов // Вісник проблем біології і медицини.- 2002.- №3.- С.98-103.
5. **Соколовська В.М.** Підвищення якості полімерних матеріалів, що застосовуються в ортопедичній стоматології, шляхом удосконалення технології підготовки їх із застосуванням ультразвукової обробки / В.М. Соколовська // Матеріали III (X) з'їзду Асоціації стоматологів України.–Полтава, 2008.–С. 442.
6. **Kulak Y.** Existence of Candida albicans and microorganisms in denture stomatitis patients / Y. Kulak, A. Arikan // J. of Oral Rehabilitation.- 1997.- Vol. 24, №10.-P.788-790.
7. **Улитовский С.Б.** Гигиена полости рта при наличии ортопедических кострукций / С.Б. Улитовский // Новое в стоматологии.- 2000- №9.- С.58-62.
8. **Полещук Л.Ф., Сысоев Н.П., Кривошеий Ю.С., Сарачан Т.А.** Оценка эффективности мирамистина и хлоргексидина для гигиены съемных зубных протезов / Л.Ф. Полещук, Н.П. Сысоев, Ю.С. Кривошеий, Т.А. Сарачан // Актуальные вопросы теорет. и практич. медицины: Тр.Крымского мед.ин-та.- Симферополь, 1999.- С.269-272.
9. **Пан Е.Г.** Клинико-экспериментальное обоснование применения эластических пластмасс в пластиночных протезах при концевых дефектах зубных рядов на нижней челюсти: автореф.дис.на соискание науч. степени канд.мед.наук: спец. 14.01.21/Е.Г. Пан.–М., 1993.-26 с.
10. **Coates A.I.** Usage adhesives/ A.I. Coates //J/Dent, 2000. -Vol. 28, №2. -P.137-140.
11. **Савинова Е.М., Данилов П.И., Варвянский П.Ю.** Микробная загрязненность съемных зубных протезов их пластмассы и способы их защиты / Е.М. Савинова, П.И. Данилов, П.Ю. Варвянский // тезисы докл. 8-го Всесоюзного съезда стоматологов.–1988 год.
12. **Сысоев Н.П.** Покрытие базиса пластиночного протеза способом магнетронного напыления / Н.П. Сысоев / Стоматология..- 1991. - №5. - С. 62.
13. **Бернадская Н.И.** Количественная оценка гигиенического состояния полости рта и исследования твердых тканей зубов у лиц, пользующихся съемными протезами… / Н.И. Бернадская // Дис. канд.мед.наук до 12.14.-Омск, 1999.-194 с.

Девдера О. И. Анализ гигиенического состояния зубных съемных пластиночних протезов изготовленных из акриловых пластмасс при разных сроках и средствах пользования ими // Український медичний альманах. – 2011. – Том 14, № 3. – С. 61-62.

Полученные данные свидетельствуют, что с увеличением сроков пользования съемными протезами, изготовленными из акриловых пластмасс, их гигиеническое состояние заметно ухудшается. Ежедневное использование 2% анионактивного водного раствора лауритсульфата натрия, на протяжении 30 дней свидетельствуют о его высокой дезадгезивной активности.

Ключевые слова: съемные протезы изготовленные из акриловых пластмасс, лауритсульфат натрия, дезадгезивная активность.

Девдера О.І. Аналіз гігієнічного стану зубних знімних пластиночних протезів виготовлених із акрилових пластмас при різних термінах та засобах користування ними // Український медичний альманах. – 2011. – Том 14, № 3. – С. 61-62.

Отримані дані свідчать, що із збільшенням сроків користування знімними протезами, виготовленими із акрилових пластмас, їх гігієнічний стан помітно погіршується. Щоденне використання 2% аніонактивного водного розчину лауритсульфату натрію, на протязі 30 днів свідчить про його високу дезадгезивну активність.

Ключові слова: знімні протези виготовлені із акрилових пластмас, лаурилсульфат натрію, дезадгезивна активність.

Devdera Aleksey Analysis of the hygienic state of the teeth removable laminar prostheses made of acrylic plastics at different dates and how to use them // Український медичний альманах. – 2011. – Том 14, № 3. – С. 61-62.

Information is got testify that with the increase of the term use by removable prosthetic appliances, made from acryl plastics, them the hygienical state is notedly worsened. Daily use 2% anion-active water solution of lautylsufat, during 30 days testifies to his high desadgesiv activity.

Key words: prosthetic appliances, made from acryl plastics, lautylsufat, desadgesiv activity.

Надійшла 15.02.2011 р.
Рецензент: проф. А.М.Петруня